

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
ในอำเภอสาบบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3
The Student Support System Management of School Administrators
in Saiburi District under Pattani Educational Service Area Office

นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์^{1*} และ นิตยา เรืองแป้น²

Nurman Pitaksuksan^{1*} and Nittaya Ruangpan²

นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา^{1*},
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา²

Master of Education Degree, Department of Educational Administration, Yala Rajabhat University^{1*},

Master of Education in Educational Administration, Yala Rajabhat University²

(Received: October 11, 2021; Revised: October 17, 2021; Accepted: October 21, 2021)

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา และ 3) ประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสาบบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษาอำเภอสาบบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 250 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายด้วยการหยิบลูกบอลแบบไม่ใส่คืน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ได้ค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 ทหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัคได้ค่าเท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีอิสระ และการทดสอบค่า ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาบบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M=4.31, S.D.=0.42)

2. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาบบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้บริหารควรดำเนินการให้ครูศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ควรดำเนินการให้มีระบบการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรอง โดยใช้แบบประเมิน (SDG) ในการคัดกรอง ควรดำเนินการให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกภาคเรียน รวมถึงการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้กับผู้เรียนในแต่ละสัปดาห์ได้อย่างเหมาะสม ควรดำเนินการให้มีความเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และควรดำเนินการให้มีการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ของครู

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา การบริหาร

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: mang405617006@gmail.com เบอร์โทรศัพท์ 06-2263-4316)

Abstract

The objectives of this independent study were to: 1) assess the management level of student support among school administrators, as it is perceived by teachers in schools under the Pattani Primary Educational Service (Area Office 3), 2) compare those perceived management levels classified by gender, position, working experience, and school size, and 3) identify problems and suggestions regarding management of student support. Sample was 250 teachers in academic year 2020. Research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. Results showed as follows.

1. Overall, the management level of the student support system among school administrators as perceived by teachers in schools under the Pattani Primary Educational Service (Area Office 3), was at a high level ($M=4.31$, $S.D.=0.42$).

2. Overall, the teachers who were different in gender, position, working experience, and school size, had no difference in perception of management level of student support system by school administrators. However, there were statistically significant differences in student screening, prevention, and problem solving ($p<0.05$).

3. Problems and suggestions were that school administrators should: 1) monitor teachers to get student's individual information in various ways, 2) carry out the standard of student screening system using SDQ tool, 3) run a parent's meeting every semester, 4) do homeroom hours appropriately for students every week, 5) be attentive in prevention and problem-solving for each student equally, and 6) provide adequate information to students.

Keywords: Student Support System, School Administrators, Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องและตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ว่าความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในหมวดที่ 1 มาตรา 6 และในหมวดที่ 4 มาตรา 22 แนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพและการจัดการศึกษา ต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม สำนึกงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักในความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความเข้มแข็ง จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์มาตรการ และจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังได้สนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิต การพัฒนาวินัยเชิงบวก รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนในทุกระดับให้สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์และมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 (Sustainable Development Goals :SDGs 2030 : 2015)

ระบบการช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาถือว่ามีค่าสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะพัฒนานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และเป็นคนไทยยุคใหม่ ที่มีความสมบูรณ์แบบทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคมและสติปัญญา ตลอดจนมีจิตสาธารณะเพื่อสังคม นอกจากนี้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในสถานศึกษายังเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนวิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีคุณค่าและความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกเหนือจากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ก็มีปัญหาด้านอารมณ์หรือครอบครัว เช่น ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้เพราะต้องทำงานหนัก หรือผู้ปกครองทะเลาะตบตีกันต่อหน้าเด็ก ทำให้เด็กในครอบครัวกลายเป็นเด็กที่ขาดความอบอุ่น หรือมีภาวะทางอารมณ์ที่ไม่เหมือนเด็กปกติ อีกทั้งผู้ปกครองบางคนไม่ได้เห็นความสำคัญของการศึกษา และทำให้เด็กไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว จึงทำให้เด็กนักเรียนขาดเรียนบ่อยและซ้ำชั้น ประสิทธิภาพการศึกษาจึงลดลง แม้ว่าเด็กจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่หากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีแน่นอนว่าคุณภาพทางอารมณ์ของเด็กก็จะมีแนวโน้มที่จะแย่งลง บางคนอาจเปลี่ยนตัวเองไปเป็นคนหัวรั้น ต่อต้านชี้โมโห และสุดท้ายอาจจะเลือกทางเดินที่ผิดได้ และด้วยเหตุผลที่ยกตัวอย่างมานี้ส่งผลให้เด็กที่มีคุณภาพหลายคนหลุดจากโอกาสที่ได้รับการพัฒนาตัวเอง (อุษา ชูชาติ และลัดดา อินทร์พิมพ์, 2558)

นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ได้กำหนดแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ 1) พัฒนาเครือข่ายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ 2) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แข็งแกร่ง เพื่อรับรองการจัดการศึกษาฟรี 15 ปี ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 จึงกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีวิถีชีวิตตามสังคมมุ่งหวัง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3. ออนไลน์: 2561)

การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในสถานศึกษา อำเภอสายบุรียังประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลายประการด้วยกัน เช่น ลักษณะงานของผู้ปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานรับจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดการอบรมจากผู้ปกครอง ทำให้มีปัญหาด้านการเรียนและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 เพื่อที่จะได้ทราบสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียน รวมไปถึงแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนได้มีแนวทางในการบริหารงานและสามารถดำเนินงานตามระบบช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูและผู้เกี่ยวข้องจะได้ร่วมมือกันช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้มีพัฒนาการก้าวหน้าในทุกด้าน สามารถปรับตัวแก้ปัญหาพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จและอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ และเพื่อเป็นแนวทางที่ผู้บริหารโรงเรียน จะได้นำผลศึกษาค้นคว้าไปปรับเป็นข้อมูล เพื่อปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

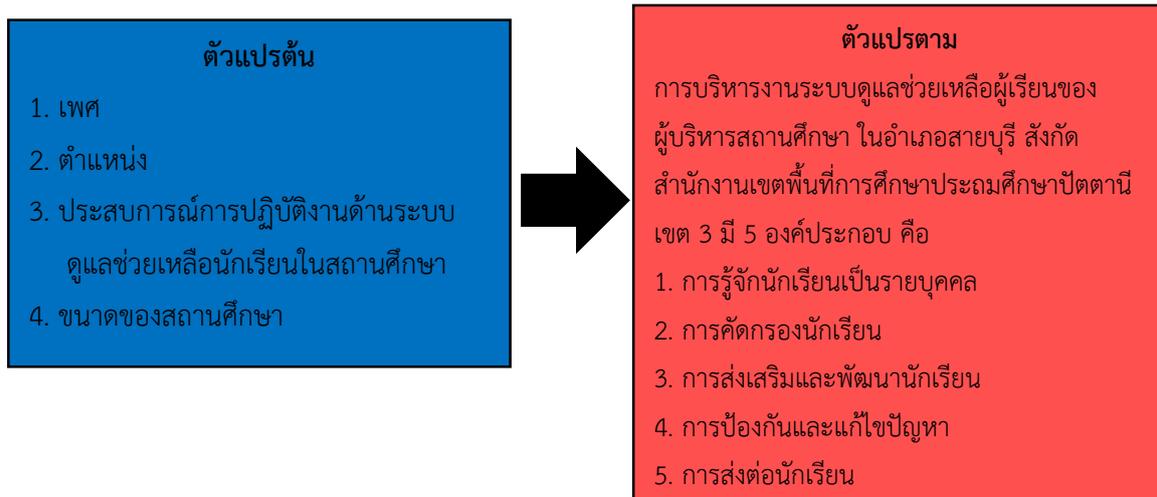
1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการค้นคว้าอิสระ

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ คือ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 658 คน จากจำนวน 33 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ คือ ครูในสถานศึกษาอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ปีการศึกษา 2563 โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane', 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณ 248.77 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 250 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการหยิบฉลากแบบไม่ใส่คืน (Winthout Replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีองค์ประกอบ จำนวน 5 ด้าน โดยมีข้อความทั้งหมด จำนวน 28 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) ดังนี้

โดยกำหนดค่าคะแนน

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน คือ 1) ขอหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามใส่ในโปรแกรม Google Drive เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ในรูปแบบออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ การปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางและคำอธิบายใต้ตาราง
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (M : Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$: Standard Deviation)
3. ข้อเสนอแนะการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปแบบบรรยาย

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษาอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยแจ้งวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการส่งแบบสอบถามทุกฉบับให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล โดยไม่ระบุชื่อของผู้ให้ข้อมูล รายงานการวิจัย นำเสนอผลโดยรวมจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ ทั้งต่อบุคคลและองค์กร

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในสถานศึกษาอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่า เป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.00 มีตำแหน่งครูมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.20 มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาน้อยกว่า 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.20 และมีขนาดของสถานศึกษาขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121 – 600 คน) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.40

ตอนที่ 2 ระดับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ ของการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

ด้านที่	การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	M	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.40	0.45	มาก	3
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.36	0.51	มาก	4
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.93	0.55	มาก	5
4	ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา	4.43	0.53	มาก	1
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.42	0.57	มาก	2
	รวม	4.31	0.42	มาก	

จากตาราง 1 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (M=4.31, S.D.=0.42) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา (M=4.43, S.D.=0.53) รองลงมา คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน (M=4.42, S.D.=0.57) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (M= 4.40, S.D.=0.45) ด้านการคัดกรองนักเรียน (M=4.36, S.D.=0.51) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน (M=3.93, S.D.=0.55) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ

ด้านที่	การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	เพศ				t	p-value
		ชาย (n=85)		หญิง (n=165)			
		M	S.D.	M	S.D.		
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.45	0.40	4.38	0.48	1.18	0.79
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.39	0.44	4.34	0.55	0.67	0.03*
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.99	0.48	3.90	0.59	1.25	0.20
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.42	0.46	4.42	0.56	0.07	0.05
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.46	0.47	4.41	0.61	0.62	0.09
	รวม	4.34	0.34	4.29	0.45	0.95	0.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวม และรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 3 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ตำแหน่ง												F	p-value	คู่ที่แตกต่าง
	ครูผู้ช่วย		ครู		ครูชำนาญการ		ครูชำนาญการพิเศษ		ครูพนักงานราชการ		ครูอัตราจ้าง				
	M	S.D.	M	S.D.	M	S.D.	M	S.D.	M	S.D.	M	S.D.			
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.45	0.4	4.3	0.5	4.4	0.5	4.4	0.3	4.5	0.3	4.2	0.4	1.39	0.22	-
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.37	0.47	4.3	0.59	4.4	0.5	4.3	0.4	4.3	0.3	4.2	0.5	0.35	0.87	-
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	3.93	0.48	3.8	0.48	4.0	0.6	3.9	0.6	3.9	0.5	3.7	0.5	0.73	0.60	-
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.49	0.51	4.4	0.62	4.4	0.5	4.3	0.5	4.5	0.3	4.3	0.5	0.55	0.73	-
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.47	0.45	4.3	0.63	4.4	0.5	4.3	0.6	4.5	0.3	4.3	0.5	0.82	0.53	-
รวม	4.34	0.3	4.2	0.4	4.3	0.5	4.2	0.3	4.3	0.2	4.1	0.4	0.8	0.48	-
		5	6	8	5	0	9	9	9	6	8	3	9		

จากตาราง 3 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา						F	p-value	คู่ที่แตกต่าง
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี				
	M	S.D.	M	S.D.	M	S.D.			
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.35	0.52	4.43	0.42	4.44	0.39	1.08	0.34	-
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.31	0.56	4.40	0.41	4.39	0.53	0.75	0.47	-
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	3.91	0.50	3.98	0.50	3.92	0.66	0.34	0.70	-
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.42	0.59	4.44	0.42	4.40	0.54	0.13	0.87	-
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.39	0.58	4.49	0.44	4.41	0.66	0.65	0.54	-
รวม	4.28	0.45	4.35	0.32	4.31	0.45	0.60	0.54	-

จากตาราง 4 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ด้านที่	การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p-value
		ขนาดเล็ก (n=89)		ขนาดกลาง (n=161)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.43	0.421	4.39	0.47	0.76	0.12
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.39	4.46	4.34	0.54	0.70	0.31
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.07	0.55	3.85	0.55	2.91	0.78
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.49	0.40	4.38	0.58	1.65	0.00*
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.49	0.47	4.39	0.62	1.39	0.08
	รวม	4.38	0.35	4.27	0.45	1.91	0.06

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รองลงมา คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือ พิทักษ์ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันสมัย และได้รับการพัฒนาในทุกมิติเพื่อให้เป็นคนดีมีความสุข และปลอดภัย ในสภาพสังคมปัจจุบันของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547: 17-25) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จจึงควรมีบทบาทหน้าที่ และแนวทางในการดำเนินงาน ได้แก่ การบริหารจัดการให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากระบวนการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาร่วมกันเข้าไปแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการพัฒนาตนเองแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชพล เทียงดี (2563) ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ ส่วนได้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีโดยภาพรวมและรายได้อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

1.1 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวราวุฒิ เหล่าจินดา (2559) ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการป้องกันและการแก้ไขปัญหาของนักเรียนนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมาก ในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

1.2 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรดา มลิลลา (2564) ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านการส่งต่อนักเรียนอยู่ในระดับมากทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบางกรณีที่มีปัญหาความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ไปเป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข

1.3 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกับงานวิจัยของสุจิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันเป็นพื้นฐานตามความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

1.4 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชพล เทียงดี (2563) ศึกษาการบริหารระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่ สถานศึกษาได้กำหนดขึ้น ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความรุนแรงหรือความถี่ของปัญหา โดยในการ ดำเนินการคัดกรองนักเรียนของสถานศึกษาต้องมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

1.5 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาวยบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โดยภาพรวมและ รายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี เติยอ่อน (2558) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) พบว่า การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็น นักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะ ช่วย ป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มี ปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

2. เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาวยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

2.1 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอ สาวยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายข้อ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตาภา มาประดิษฐ์ (2560) ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน

2.2 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอ สาวยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและ รายข้อ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรดา มลิลลา (2564) ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอ สาวยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของกรดา มลิลลา (2564) ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 เปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาวยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชพล เทียงดี (2563) ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่าการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารควรดำเนินการให้มีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และควรมีการสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคล

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารควรดำเนินการให้มีการจัดระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนในด้านต่าง ๆ และดำเนินการให้มีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนอย่างชัดเจน ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารควรดำเนินการให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนของครูที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการให้มีการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารควรดำเนินการให้มีการพัฒนาทักษะในการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา และดำเนินการให้มีการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารควรดำเนินการให้ครูที่ปรึกษามีความสม่ำเสมอในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการให้มีการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาและเมื่อเกิดความยากในการช่วยเหลือนักเรียน โดยจะมีการส่งต่อไปยังหน่วยงานภายนอกที่เชี่ยวชาญ รวมถึงดำเนินการให้ผู้ปกครองให้ความยินยอมในการส่งต่อผู้เรียนให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาด้านการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาวยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาด้านการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาวยบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์ ดร.นิตยา เรืองแป้น อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเป็นอย่างสูงยิ่ง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ตลอดจนกรรมการทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณพระคุณผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่ได้อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณ คณาจารย์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์อันมีค่ายิ่งต่อผู้วิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาและการทำงานต่อไปได้เป็นอย่างดี

References

- กรตา มลิลลา. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารมหาจุฬานาครธรรมศาสตร์*.
- จิตาภา มาประดิษฐ์. (2560). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*.
- ปราณี เตยอ่อน. (2558). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล). การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัชพล เทียงดี. (2563). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษา เขต 18. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*
- Kennedy, R. E. (2013). *Cognitive-Behavioral Approaches to the Modification of Aggressive Behavior*. *Children School Psychology Review*.
- Lehmanowsky, Mary Belt. (2014). *Guidance and Counseling Service: Perceived Student Needs*. *Dissertation Abstracts International*, 52(5), 1642-A.
- Maccoby, E. E. & J. A. Martin. (2015). *Socialization in the Context of the Family*. In E. M. Hetherington (Eds.), *Handbook of Child Psychology: Socialization, Personality, Personality, and Social Development* (pp. 1-101). New York, NY: Wiley.